

Abstrakt

Pro porosty jalovce obecného (*Juniperus communis*) na pastvinách se v oblasti Moravského Valašska vžilo označení jalovcové pasínky, přitom stejně jako v celé Evropě se jedná o typ stanoviště, který z krajiny rychle mizí, mimo jiné i kvůli absenci juvenilních jedinců v populaci (zmlazení). V rámci devíti katastrálních území v oblasti Moravského Valašska (CHKO Beskydy) bylo vylišeno celkem 20 potencionálně zachovalých jalovcových pasínek, které byly v průběhu vegetační sezony navštíveny. Byl zaznamenán celkový počet jedinců *J. communis*, včetně jejich dendrometrických (výška a poloměr koruny) a popisných charakteristik (pohlaví, vitalita, fáze vývoje, sociabilita, forma). V terénu byly zaznamenány také charakteristiky vegetačního pokryvu a typ managementu lokalit za účelem vylišení hlavních faktorů ovlivňujících vitalitu a podíl juvenilních jedinců *J. communis*. Terénní výzkum byl doplněn o analýzy ortofotosnímků a o topografické údaje zpracované v prostředí GIS. Celkově bylo na 20 lokalitách zaznamenáno 2 896 jalovců, přičemž populace *J. communis* v zájmovém území lze charakterizovat převahou jedinců ve stabilní fázi vývoje, s vysokým podílem jedinců ve formě polykormonů a rovněž s vyrovnaným pohlavním poměrem. Většina jedinců *J. communis* roste ve skupině, přičemž za sledované období 22 let došlo k nárustu zahuštěných porostů *J. communis* o 60 %. Populace *J. communis* vykazují vysokou míru jedinců se zhoršenou vitalitou (46 %), přičemž se nepodařilo vylišit hlavní parametr prostředí, který ovlivňuje vitalitu jedinců *J. communis*. Bylo zjištěno, že pastva nemá statisticky signifikantní vliv na podíl juvenilních jedinců v populaci *J. communis*. Pro zachování zmlazujících populací *J. communis* v rámci zájmového území se zdají být důležité především strmé svahy ($> 15^\circ$) s dostatečným podílem mikrohabitatů vhodných pro klíčení semen *J. communis*, které jsou extenzivně paseny ovce. V neposlední řadě byly navrženy opatření pro optimalizaci managementu jalovcových pasínek v zájmovém území.

Klíčová slova: *Juniperus communis*, pastviny, vitalita, zmlazení, ochranařský management, Moravské Valašsko